

Rok 1968.

Na začátku ledna mrzlo (10-15°),
5.-6. přibýlo sněhu, 10. až 14. ještě přituhlo
(až 20°C), a byly vánice, ale od 15. do 19. oble-
va, i přišlo. Dne 24. a 26. I. zas padal sníh,
mírná zima trvala do půli února, sníh
téměř roztál. 17.-19. II. mrzlo, 22. létaly včely,
pak přišlo i sněhilo. V březnu se znovu ochla-
zuje, sněží (3.-5. a 9.-11.), mrzne, až do polovi-
ce měsíce zvolna taje, 20. III. křehké oteplení.
Kolem 25. začíná retí, jasně se, někdy mrak;
30. III. až 20°C. V dubnu se ochlazuje, 3. a 8.
trochu přiší, 10.-14. noční mraky, kolem
20.-22. IV. teplo až 25°C; je sucho. Dne 6. dub-
na bylo skoro raseťo, 22. rozkvétaly třešně.

Počasí

Po přechodném ochlazení znovu se ote-
pluje, a 7.-8. V. přišel potřebný déšť. Později
nestálé počasí, většinou chladno, přehán-
ky, 19. bouřka. V polovici května se jedno-
tí řepa.

a

V červnu se otepluje, kromě ochlaze-
ní kol 10. a 21. (déšť) zůstalo pěkně až do
10. VII. Bylo sucho. Už koncem května se

suší píče na poli, počátkem května se sečou luka. Dne 9. a 11. července začíná zeměd. družstvo sklízet rané brambory. Dne 11. VII. bouřka a déšť; ochlazení a občas přehánky trvaly do 28.

Zimní ječmen a řepka se kály v polovici července. Nyní se k němu opoždují. Žito téměř porůstalo na stojato. Až koncem července se jasní. Všechno obilí bylo zralé. První žena u č. 221 se mlátila 31. VII.

polní

Dne 5. a 6. srpna pracovaly v družstvě na ukázkou německé kombajny. Vykonem bylo družstvo spokojeno.

Poroději menší přehánky a bouřky (10., 14., 18., 23. a 26.). Dne 24. VIII. bylo třeba sklízet ještě 20 ha obilí (6 ha pšenice, ostatní směsky). Došlo se koncem měsíce. 28. VIII. začínají stahovat mák, 4. IX. vybírat brambory (na Láznostě, od malého).

Počasi nestále (přišlo 12., 17., 19., 24., 29. IX., 4., 7. a 12. X.), i když bylo dost teplo. 27. IX. byl první mráz. Na poli bylo mokro. Brambory pomáhaly sbírat učnice z „Jednoty“, spávaly v č. 220. Dne 24. IX. volá místní rozhlas na pomoc občany. 12. X. je třeba sklízet ještě 8 ha. 17. X. předseda

Loubek zve na pomoc každého, kdo mu-
že. Zbývá ještě 5 ha. Je mokro, 21. silněj-
ší mráz, ke konci měsíce klidněji, teploty
15 až 18 °C.

To už se pracuje na cukrovce. Po
4. XI. kas nestálé počasí, zvolna se ochla-
zuje. 12. XI. v místním rohlase družstvo
volá všechny družstevníky i ostatní k po-
moci. Zem je vlhká, stroje nemohou
účinně pracovat. Ještě je asi 15 ha cu-
krovky, hlavně ka Turxi. Výřva se opa-
kuje 18. XI. - $\frac{1}{2}$ dosud zbývá kolem 10 ha.

Každému družstevníku i z jiných
oborů byly přiděleny 3 řádky ka Turxi.

Dne 21. nová výřva, ještě je 8 ha.

14. XI. byl mráz i ve dne, pak trochu
sněžilo. Ještě se oteplilo, po 27. XI. se ochla-
zuje, ráno mráky; v prosinci teploty kle-
sají, mrzne, ale je málo sněhu. Po deš-
ti 23. XII. zima pokračuje do konce roku. —

Byla mírná zima, brzo jaro, porde-
jí na jare a v létě až do podzimu čás-
té menší deště, skory nástup zimy.

Rozpočet na r. 1968 schválil místní
nár. výbor dne 2. února bez dlouhé roz-

práce

1968.

pravy. Původní rozpočet měl na obou stranách 305.500 Kčs.

Skutečný výsledek hospodaření:

Příjmy:

	Položka	Rozpočet	Skutečnost
	Daň z příjmu	2 500	2 538
	„ zemědělská		
	soukrom. zemědělců	35 000	36 061
	„ domovní	52 000	52 767
	Správní poplatky	9 000	10 036 40
	Doprava (ovoce)	500	523 10
	Školní jídelny	115 000	87 234 20
	Kultura	36 000	44 746 -
	Místní hospod.-hroby	10 000	10 153 60
	Ostatní příjmy	1 000	1 157 30
	Dotace z rozp. ONV	44 500	44 500 -
	Poplatky z míst, zábar	-	2 711 10
	Pokuty	-	935 -
	Daň zeměd. od JRD	-	22 362 -
	Převod ze služeb		33 328 65
	Průspěvek obcemi na vodovod		10 150 -
	Převod z FRR, v tom 260.000 z okr. FRR		320 021 18
	Celkem Kčs	305 500	679 224 53

Ve fundě rezerv a rozvoje na rok 1969 zůstalo 44.548 45 Kčs.

Výdání:

Položka	Rozpočet	Skutečnost
Vodní hospodářství	8 500	3 215,40
Stavebnictví - vodovod	-	288 441,09
Doprava	26 000	38 015,74
Vnitřní správa	1 000	-
Místní hospod., elektr. at.d.	29 000	30 133,01
Všeobecná správa pohladní	-	11 802,39
Školní jídelny	184 000	184 612,15
Kino, informace	36 000	51 345,40
Socialní zabezpečení	3 000	3 000,-
Vnitřní správa skup. 4	18 000	24 110,90
Celkem Kčs	305 500	634 676,08

Majetek, který MNOV koncem roku spravoval, byl oceněn na 5.737.167 Kčs.

Kulturní a školní komise se scházela asi po 5 nedělích se čtyřměsíční letní přestávkou. Velmi ji zaměstnaly přípravy oslav 900. výročí obce.

3. ledna jednala o programu, v sjezdu rodáků, o komisi, která by oslavy organizovala. Šlo o hrzení nákladů; myšlelo se na obec, místní organizace a revněd. sdružení. To bylo na programu i v následujících schůzích společně s komisí pro oslavy (14. II., 27. III., 8. V.). Dne 9. října jed-

Komise

kulturní,

matel komise Strandera vyložil, proč z oslav sešlo. Jednalo se hlavně o náklad asi 10.000 Kč - a nebylo nikoho, kdo by je chtěl uhradit. (Hlavně podle zápisů o schůzích.)

stavební,

Stavební komise měla jen 3 členy. Vyдалa celkem 67 stavebních povolení kromě urovnávání různých sousedských sporů (Podle "zhodnocení činnosti" M.V.)

země-
dělská,

Komise zemědělská prakticky nepracuje. Převážná část zemědělské půdy je v zeměd. družstvě, povinné dodávky nejsou a pod. Starosti jsou s obděláním, půdy v trati Suchý dvůr, o níž JZD nemá zájem. (Podle z.č.)

zdra-
votní,

Komise ~~zemědělská~~ zdravotní, sociální a bytová 13 členů a 9 schůzí. Předměty jednání: zvýšení malých důchodů, vyjádření k návrhům na pomoc z doplňkové péče okresního n.v. a místního nar.v., odpovědi k dotazům okres. soudu ve věcech rodinných a p. Schválila 4 dekrety na byt a spolupracovala s Lév. křesem. (Podle z.č.)

veřejn.
pořádku

Komise ochrany veřejného pořádku projednala 17 případů provinění a přestupků z řad místních občanů. Bylo 10 napomenutí, 4 pokuty, 1 postoupen společenské organizaci, 1 bez nápravného opatření, v 1 příp. řízení zastaveno. Komise spolupracovala s požárníky, s veř.

bezpečnosti v Jevíčku. Členi mívají s pomocnou stráží veř. bezpečnosti pohotovost o zábavách, výletech, poutích a p.

Na veř. schůzi MNT dne 30. května na dotaz (kronikářův) v jakém stavu je spor o katastrální hranice u Jevíčka u chaloupky předseda MNT ani tajemník nemohli dát odpověď. Poxnamovali si reptat se u geodéie a kartografie. Podle tajemníka nar. v. nebo obyvatele Reifovy pily a st. xv. skalického dřevstva přimtit, aby byli přihlášení v Jaroměřicích. Jsou přihlášení v Jevíčku.

Hranice

u Je-
víčka

Obec se zúčastnila i snah o nové uspořádání správních obvodů. V květnu rada MNT a KSČ poslala krajskému nar. výboru resoluci, která žádala: 1.) aby byly obnoveny okresy Mor. Třebová a Boskovice; 2.) aby byly připojeny k Brnu; 3.) aby bylo obnoveno zemské křeseni na Moravě; 4.) aby novou úpravou nebyly dotčeny již započaté akce. V dalším textu je o těžkostech, které nynější úprava působí. (Sděleno na schůzi MNT 30. V.)

Správní

obvody

Městský NT v Boskovicích svol všechny obce, které dříve do Boskovic přišly, aby podporovaly křeseni okresu v Bos-

kovicích. Jaroměřice by šly raději do
Boskovic než do Litav. (MNV 30.V.)

Poraději také Jevíčsko řádalo, aby úze-
mí Malé Slavě kůstalo v celku - sna-
žilo se získat okresní úřad - a chtělo
znát jaroměřické stanovisko. Rada 15.VIII.
proti tomu celkem nebyla. —

Federa-

lixace

Rada dne 10.X. měla takové stanovis-
ko k federalisaci státu: Česká část at
má 2 správní celky, český a moravskoslez-
ský. Smlouvna lidu má mít větší pravomoc.

Těchto záležitostí se týkalo i vysílání
čs. rozhlasu z Brna 5. VIII. po poledni. Uči-
tel Továrek z Jevíčka uváděl, že Jevíčtí
by chtěli ras k Brnu; do Hradce Krá-
lové se dostali nějakými čachry.

Jak se tvořily správní obvody r. 1960,
informovaly 2 zájmy, vyvěšené počátkem květ-
na na nástěnných novinách. Protože tyto
doklady nejsou běžně přístupné, je tu uvede-
na jejich podstatná část:

Členská schůze VO KSC v Jaroměřicích
dne 31. ledna 1960 v kině. Za OV KSC pří-
tomni Továrek a Baroň. Schůzi zahájil J.
Charvát. Čten dopis ÚV KSC o III. pětiletce
a územních změnách. Dopis vyčetl Továrek,
hlavně o změnách správních obvodů; Jaro-

měřice budou patřit do Svítav, Ušobru do
 Boršovic, Lúbiřov do Prostějova. V rozpra-
 vě se mluvilo o komunikacích, o pivovare,
 o školním obvodu. Továrek vysvětlil, proč
 byly Jaroměřice, Jevíčko a Opatovice přidě-
 leny do Svítav. Hradec Králové je podhor-
 ská oblast, hranice školních obvodů se nemě-
 ní; je třeba se podřídít straně, která zná
 poměry. Baroň: Treba dbát zájmu celé re-
 publiky; přečetl část z dopisu o okrajových
 obcích - ale je nutno přihlížet i k potřebám
 okresu. Bude ještě jedna reorganizace. Vylo-
 ůil, proč je Ušobru v Blaušku [pozn.: v zá-
 pise to není]. Po vývodech řečníku hlaro-
 váno: pro navrženou úpravu 70 hlasů, proti 11.

Správní

obvody

Zápis o schůzi MNV 14. února 1960.
 Za ONV přítomen Zemánek a Foret. Zemánek
 čte dopis KV KSC, hlavně o změnách správ-
 ních obvodů a o zemědělství. Foret odůvod-
 ňuje, proč Svítavy sahají po Jaroměřice, Je-
 víčko a Opatovice. Na okres bude jít
 jen předseda a tajemník nár. výboru. K to-
 mu dodává Jarosová: Soudci z lidu už by-
 li informováni o budoucí práci. Rozhod-
 nutí MNV nebude měnit ONV ani KV. Na
 okres nemusí nikdo jít kromě předsedy.
 Foret pokračuje: že je třeba zachovat linii

roku

1960

strany; o zachování vodního systému od Opatic po Kranovou; o přehradě na Úsobrně; o cihelně v Jaroměřicích (to-
mu se směji). Podlehl uvádí, že dokum-
mentace je už v Brně. Foret dále: že prů-
zkum v Jaroměřicích zaručuje jakost i
dostatek hlíny. A uvádí se podobné dů-
vody jako na schůzi 31.I. Po debatě hla-
sováno o rezoluci ústřednímu výb. KPC
o správní reorganizaci: 25 hlasů proti,
13 nehlasovalo, 52 pro rezoluci, která revaluje
navržené úpravy. (Zapřal Langer.)

Místní hospodářství mělo během	roku hrubý příjem	144.100 Kč ⁻
	a to od obyvatelstva,	83.700
	od social. organizací	60.400.
	za mzdy vyplaceno	86.900
	na účet M.V. převedeno	30.000.

Místní hospodářství mělo malířství (2 pra-
covníky), stolářství (2), dámské krejčovs-
tví (2), klempířství a rámečnictví (po 1).
V posledních dvou byli pracovníci činní také
po své m zaměstnání. (Podle J. Charvátka.)

Dne 5. XII. rada konstatovala, že hospodářství
drobných provozoven je velmi příznivé.
V oborech, které nejsou v provozu, jsou ovšem
obyvatelé bez místních služeb. V září

Místní

hospo-
dářství

zemědělských dosavadních pracovníků místn. hosp.
krejčí Jaroslav Pudis, a obec zůstala zatím
bez krejčího.

Kadeřnická provozovna byla poněkud lé-
pe vybavena (na zem položeno linoleum a
pod.). Provozovna je jen pro ženy, jezdí do
ní dvakrát týdně pracovníce z Jevíčka.

Upravila se cesta od č. 322 k sil-
nici. Zemina se zhrnula a odvážela už
v dubnu, na podzim se vozil a rozhrno-
val štěrky. Chodníkové obrubníky se po-
ložily v této ulici, na Vidlečkách a ve
Chmelníku v celkové délce 519 m. I d. č. s.
236 ke kostelu, poblíž kámsku a u Brány
položeno potrubí kanalizační v délce
185 m. Občané si hleděli svých domů;
podle zjištění M. V. věnovali jejich úpra-
vě 25.920 hodin. (Dle rozhodnutí činnosti.)

Koncem října se opravila a válcova-
la silnice od dolního kostela na Ujezd.

Pokračovala stavba vodovodu. Opa-
třoval se materiál. 7. III. v radě oznámeno,
že na vodojem je připraven písek, štěrky, ce-
ment, železo a p. V dubnu došel vagon
trub, 10. května druhý. Dne 24. května poča-
lo bagrování stavební jámy pro vodojem,

Komun-
ikace

Vodo-
jem

a to na jižním rohu parc. č. 166/2. Pokračovalo se v čeromu ani do hloubky, $2\frac{1}{2}$ m bagrem z mor. lupkovic a šamotových rávodů ve V. Opatovicích, a pak radlici místního JZD do hloubky $3\frac{1}{2}$ m. Další hloubení ani do 5 m a úprava jámy se dělá ručně. Místní rozhlas 26. a 29. VI. svolal občany k práci. Dne 19. VIII. se betonovalo dno nádrže, což trvalo 4 dni. Od 8. IX. se bednily stěny a kladla armatura nádrže, 21. IX. se vybetonovaly. 23. IX. se uložila armatura stropu a 24. se vybetonoval. V listopadu se připravila strojovna, 16. se vybetonovaly stěny a 17. XI. strop. Vodojem má nádrž na 250 m³ vody a strojovnu pro čerpání vody do vyššího pásma (Podle stav. deníku a sdělení taj. Langera.)

Skutečné náklady na stavbu byly 274.181 Kčs. Brigádnicky odpracováno celkem 1.960 hodin. Čárka, kterou poskytli občané v hotovosti, činila 10.150 Kčs. Celková hodnota díla odhadnuta na 400.000 Kčs. (Podle z. c.) Stavbu řídila rada MNV.

Nár. výbor jednal o vodovodě 2. II., 7. XI., rada 7. III., 20. VI., 26. IX. (Dle zápisů.)

Roku 1968 měly být volby. MNV na své schůzi 2. února zvolil volební komisi. Ta dne 7. T. konala svou ustavující schůzi. Byli

to Podlehl Fr. (předseda), Luján Albin (místo-
předseda), Charvát Fr., Hájnyš Boh., Seidl Jan,
Gopelák Ed., Bertová Ludmila, Pospíšilová
Anež, Valiček Jan (tajemník). Při tom byl Fr.
Charvát zvolen z místní vol. komise, aby mohl
být členem okrskové komise; místo něho povo-
lán Fr. Vašíček z Nov. Dvora.

Na schůzi bylo ještě asi 10 členů nář.
výboru a komisí. Volební komise u nich hned
zjistila, pou-li ochotni dále vykonávat funkce
v nář. výborech. U ostatních to učinila v nář.
schůzi 9. II. Umereno ne kandidovat dosavadní
poslance Kraváčka a Kříkla, protože se
schůzí MNV téměř nezúčastňovali. Pro nový
MNV bylo potřebí 25 poslanců a 10 náhradní-
ků, celkem 35 osob.

Další schůze byla 28. II. Projednány
návrhy masových organizací, které si komise
vyřadila. Celkem to bylo 60 osob. Z dosavad-
ních členů nář. v. bylo ochotno kandidovat
18, zbývalo tedy nově obsadit 17 kandidátů, a
ti byli navrženi. Tři z nich při dalších poho-
vorech odmítli (Dostal H., Loural J., Zacharo-
vá B.), a byli nahrazeni kandidáty doda-
tečně navrženými jednotným reviz. družstvem.
(Schůze míst. vol. k. 19. III.)

Konečná kandidátka do MNV byla ná-

Při -

prava

sledující: 1.) Seidl Fr. č. 51, 2.) Láčavský Leop.
 č. 119, 3.) Přidal Fr. č. 46, 4.) Láčavský Fr. č. 14,
 5.) Pišek Jarosl. č. 263, 6.) Uřlová A. č. 181, 7.) Ky-
 selák J. č. 10 ND, 8.) Hartl K. č. 106, 9.) Pudík
 Ed. č. 242, 10.) Valentová Ml. č. 68, 11.) Valenta
 J. č. 276, 12.) Kryštof Al. č. 124, 13.) Škřípský Jos.
 č. 238, 14.) Vymětalová Mil. č. 307, 15.) Přidal
 Ant. č. 29, 16.) Kubín Leop. č. 121, 17.) Batelka
 A. č. 183, 18.) Dirr J. č. 355, 19.) Langer M. č. 9
 ND, 20.) Parolek Fr. č. 118, 21.) Lůnka L. č. 136,
 22.) Červinek Fr. č. 1, 23.) Vystavěl K. č. 314, 24.)
 Oslizlý J. č. 340, 25.) Hradec Vl. č. 327, 26.) Ml-
 čoch Vl. č. 93, 27.) Vařiček J. č. 324, 28.) Dra-palo-
 vá Fr. č. 351, 29.) Červinek Em. č. 256, 30.) Knolo-
 vá Jiř. č. 50, 31.) Petřelka Mil. č. 123, 32.) Ja-
 noušková M. č. 15, 33.) Krejčí Ant. č. 195, 34.)
 Ing. Pospíšil Ant. č. 247, 35.) Vymětal Jos. č. 331.

Kandidatura Mil. Jarosové do ANV přijata
 na schůzi vol. komise 28. II. 1968.

Kandidátní listina se projednávala
 21. března na schůzi v kult. domě, kterou
 řídil taj. M. Langer. Předseda ANV A. Přidal
 informoval krátce o volebním zákoně. Za
 volební komisi dvakrát přečetl kandidáty,
 do obce předseda vol. kom. Podlexl. Přitom-
 ní měli otevřeně povědět své připomínky.

Kandidáty do okresu ~~a do kt~~ (z Jaro-
 mětic Mil. Jarosová) a do kraje oznámil

na

volby

Fr. Parolek.

Ke kandidátům do M.V. se přihlásil o slovo Jar. Langer č. 233. S otevřeností jindy neroyklou odmítl některé kandidáty (Lázarovský Fr., Langer M.), zmínil se o tom, jak se jednalo se zemědělci při dodávkách, při zakládání zeměd. družstva, o nátlaku pokud šlo o náboženství; došlo i na srovnání s Hitlerem.

Valenta Jos. (č. 276), člen J.D., nemluvil ke kandidátům, ale o tom, že se se zemědělci jednalo jako s druhořadou vrstvou obyvatelstva, co se jim platí, a co oni musí platit za průmyslové výrobky.

Drobníček jen uvedl, že se úřednická místa obstarávají lidmi, kteří se jinde neovzdělali. (Nikoho nejmenoval.)

Na to předseda Přidal: Řečníci mají dost pravdy. Ale dál se snažil zmírnit dojem z jejich řečí. Co se stalo, nedá se všechno změnit. Pak oznámil plán činnosti na příští období (hlavně vodovod). Nikdo jiný nemluvil.

~~Postup~~ OV K.S.C. v krátké, celkem formální řeči uvedl, že kandidáti, o nichž byla řeč, se mají hájit sami (a že M. Langer to ur. udělal).

O nějakých změnách kandidátů se ne-
jednalo, o ničem se nehlásovalo. (Účast asi
80 osob; také kandidátů bylo přítomno
málo.)

V ten čas už nebylo zcela jisté, že k
volbám opravdu dojde ve stanoveném
termínu. Později se myslelo, že volby bu-
dou na podzim, ale další události způ-
sobily, že k nim nedošlo.

Politický vývoj ve státě měl ohlas i
v obci. Počátkem ledna vzbudilo pozornost
zasedání ÚV KSČ a rozdělení funkce
prezidenta republiky a 1. tajemníka kom.
strany. Co chybělo na veřejných informacích,
doplňovalo se různými dohady. Příští
události sotva se tu očekávaly - rezignace
pres. republiky a 30. března nová volba -
gen. Svobody. V ten den byly na veřejných
hudebách československé prapory. Mnozí
lidmi bylo znát jakési uvolnění, a možno
soudit, že většina vývoji přála, třebaže se
to nedalo nějak doložit, a mnozí si jistě mys-
leli své a nedávali své mínění najevo, ja-
ko za dřívějších časů.

Jakési napětí bylo cítit koncem čer-
vence, po dopise 5 komunist. stran z Varša-
vy, a před poradami komunistických stran.
Rozhlas informoval o náladě občanů v re-

Poli-
tický

publice, o resolucích, ~~o~~ které její před-
stavitelé dostávali - a části to připomí-
nalo stav před 30 lety.

V Jaroměřicích začala podpisová
akce 30. července. Kolem 11. hod. postaveny stol-
ky s podpisovými archy, u prodejny potravin
a průmyslového zboží, a 31. VII. ráno místní
rozhlas vyzval občany k podpisům, a
lidé tak činili. Za ty dva dny se podepsa-
lo 420 občanů. Archy zastány ústřednímu
výb. komun. strany (dle nást. novin).

vývoj

Sledovalo se jednání v Lierné a v
Bratislavě, a pak nastalo uklidnění. Zřej-
mý rozruch nastal 21. srpna, když lidé čas-
ně ráno se dovidali z rozhlasu, že repu-
blika je obsazována pěti státy, členy var-
šavské smlouvy. To sotva kdo čekal. Místní
rozhlas i následující dny byl přepojen na
českoslov. rozhlas skoro nepřetržitě, takže
bylo možno sledovat postup vojens. operací.

ve

státě

Za poledne havičská sirena 2 minu-
ty troubila jako výraz protestu. Večer v 7
hodin místní rozhlas vyřídil text, odeslaný
velvyslanectvím 5 států varš. smlouvy. Pro-
testoval proti obsazení republiky; žádal
odvolání svých vojáků; slíboval věrnost do-
savadním ústavním činitelům: Dubčekovi,
Lemíkovi, Svobodovi, Šmrkovošce. Podepsa-

li místopředseda MÚV K. Hartl a předseda MO KSC Jan Seidl. (Odesláno dopisem dle taj. Langerova.)

To se dělo v obchodech, o tom je jinde.

23. VIII. o 7 hod. ráno místní rozhlas vysílal prohlášení rady ÚV z 22. VIII. - hlasí se k volenímu nástupcům Svobodovi, Dubčickovi, Čermákovi, Smrkovskému, Lisari. O 9. hodině podobné prohlášení výboru okresní orgán. KSC ve Svitavách, a místního jedu. zeměd. družstva. Přičetb je předs. Zoubek; vyzvalo k podpisování protestních archů, nádale neutralizaci státu a ~~se~~ oznámilo, že od 12 do 13 hodin dodrží družstvo pracovní klid.

V prodejnách - potravin a průmyslové - byly vyloženy archy, kde podepsaní prohlasovali, že stojí za Svobodou, Dubčickem a t.d. Na prodejně byl prapor spuštěný do polovice žerďe.

To už se po obci objevovaly obrázky, hlavně Svobodovy a Dubčickovy, byly vylepeny plakáty a napsána různá hesla český, ruský, latinou i arabkou.

Dne 26. VIII. o 9 hodinách trambila prozámí sirena a zvonily zvony. Večer členská schůze KSC jednala o situaci. Byla odhlasována resoluce na podporu polednové politiky a odeslána ústř. výboru.

obsa -

zemí

repu -

bliky

27. VIII. v 9. hod. troubila sirena 15 minut. To už bylo známo, že čs. delegace se z Moskvy vrátila. Napětí vřetechu polevilo.

Dne 30. VIII. večer byla v kult. domě schůze občanů, kteří se měli dovědět, do jakého postavení se stát dostal. Ž každé rodiny měl někdo přijít, aby ostatním doma pověděl, jak si dál počínat. Učitel Hruška vyložil, jak musí vláda i občané postupovat vzhledem k dané situaci. (Dle zápisu lidé odcházeli domů mlčenliví. Učast asi 150 os.) Podobná schůze byla tentýž den v Novém Dvoře. (Uč. 33.)

Nálada se uklidňovala, zápisu, které se do nových poměrů nehodily, zvolna mizely. Dá se soudit, že opravdová většina občanů obrázení republiky odmítala. Skutečné mínění lze ovšem těžko zjistit.

Objevily se ras i některé už zastaralé termíny, jako kolaborant, okupace a p.

Spojení s Prahou bylo ty dny špatné. Až 4. a 5. ráni začíná ras chodit pražský denní tisk.

Do Jaroměře šel vojáko nepřišlo.

Vývoj sice ještě neskončil (smlouva se Sov. svazem, doma federalizace státu), ale už se lidé tak nevrusovali; jako by byli trochu unaveni.

Učňové události zastihly některé naše občany za hranicemi. (Přidal Ant. s manželkou v Jugoslavii, Věra Fojtková v Německu.) Dostali se domů s nějakým zpožděním.

Základní devítiletou školu opustilo před prázdninami 45 žáků a to: 13 na výběrové školy, 29 do učebního poměru a 3 do pracovního poměru.

Z učit. sboru oděšeb o prázdninách Rob. Jordan, (do Vel. Opatovic).

7. 2. 48

So prázdninách první až pátý postupný ročník měl 4 třídy (spojeny 1. a 3. ročník), 6. až 9. ročník měl 7 tříd; u 6. ročníku byla 1 třída, u ostatních po jedné pobočce. Žáků bylo 246.

Pro žáky byly uspořádány 2 výchovné koncerty (v dubnu a červnu).

Žáci se účastnili 2. XI. oslavy Mexického národního dne dětí, 6. X. měli besedu s vojáky, 7. XI. položili věnce k pomníku rudoar-
mějců ve Vlče, 15. XII. měli vánoční besídku s nadílkou na Kalvarii. Poslali dopis čs. olympijské výpravě do Mexika, a s odpovědí dostali olympijský odznak.

Pracovaly kroužky pěvecký a zdravotnický. (Podle řed. vystavěla.)

Pozemek kolem školy nižších tříd byl oplocen a upraven, podél strany sousedí-

ci s družičárnou rozakem lípy.

Družina měla v jednom oddělení žáky z 1. až 5. škol. roku. Zapran byl 31 žák, obvykle docházelo 25-26 žáků. Pionýry vedla, do konce škol. roku uč. Jindř. Lichová. Koncem škol. r. byla pionýrská organizace oddělena od školy, takže v Jaroměřicích pionýr prakticky není. (Dle řed. Kytavěla.)

Družina

Na střední všeob. vzděl. škole v Jevíčku maturovali Jana Glocová, Jana Hrbatová a Jarmila Hegerová.

Matu-
ranti

Ing Lamb. Pardiš (č. 223) dokončil studia na vys. šk. zemědělské v Brně v červnu a Ing Bořivoj Zouner (č. 202) v srpnu.

Mateřská škola měla 2 oddělení. V mladším bylo zapsáno 20 dětí (14 chlapců a 6 děvčát), ve starším 25 dětí (11 chl. a 14 d.). Zdravotní stav dětí byl dobrý kromě jara, kdy došlo k hromadnému onemocnění spalničkami, což mělo za následek snížení docházky.

Školka

Dosavadní ředitelka A. Fojtková odešla 15. III. do důchodu. Vedením byla pověřena Ludm. Berková. Poněvadž nebylo jiné učitelky, nastoupila Fojtková ještě od 1. IV. a setrvala do 10. června, kdy byla do-

charaktera velmi slabá. Dne 15. VI. nastoupila učitelka Ludmila Vágnarová. V květnu vykonala inspekci insp. Orlichová, a to s dobrým výsledkem.

Rozpočet pro školu činil 10.000 Kčs, což stačí na nejnnutnější potřeby (otop, prádlo); na vybavení školy pomůckami nezbývá prakticky nic. (Podle řed. Berkové.)

Divadla, koncerty a p.

21. I. odpoledne v kult. domě pěvecký koncert Hlaholu, pěveckého sdružení z Vel. Opatic. Bylo hodně lidí. Koncert byl uveden jako zahájení oslav 900 let obce Jaroměřice.

6. III. Svaz žen a Jedn. zeměd. družstvo oslavily Mexinárodní den žen v kult. domě. Pořad vyplnila "Strouhalova sedmička". Návštěvníci, nejvíce ženy, byli spokojeni. Vstupné se neplatilo.

16. IV. v kult. domě představení Kouzel, telepatie, hymny a pod.

21. IV. Závodní kroužek ze sklárny v Úsobrně zahrál v kult. d. divadelní představení Čočka nebo kaviár. Pořádal družstevní klub - návštěva slabá.

13. VI. Herci divadla v Olomouci hráli v kult. domě veselohru Já se z toho zblázním. - Lidé dost, odcházeli spokojeni.

Divadla

Přednášky družstevního klubu:

20. I. Dr. Klouda - Cesty po jímě Americe
 27. II. Přidal - Vagner - Z cest turistů po Jugoslávii. (Obě přednášky ve škole.)
 3. III. Ing Pinkava - Významní rodáci z Jaroměřic. (Učitel Dračka z konce XVIII. století a mladší rodáci M. V. Dr. Fr. Ševčík, Ladislav Vymětal, Ing Dr. techn. Rud. Ille, Th. Dr. Frant. Odvalil. (Odpoledne v kult. domě.)
 8. X. Emanuel Mička, člen české nár. rady a G. Beneš, delegát mimořádného sjezdu KSČ ve škole o politické situaci a aktuálních otázkách. (Kavárna protřední.)

Před-
nášky

Zábavy a pod.

27. I. Včelářsko - zahrádkářský ples v sále na Kalvarii.
 24. II. Maskarní ples pořármíků v č. 220.
 13. IV. Lokol - oddíl kopané - měl taneční zábavu na Kalvarii.
 30. IV. Svar mládeže pořádal májovou taneční zábavu na Kalvarii.
 1. a 2. VI. Požármíci a sokoli uspořádali poutovou zábavu na Kalvarii.
 15. VI. Lokol v Jevičku, oddíl kopané, měl na hřišti u nádrží taneční zábavu.
 14. VII. O 13. hodině na návsi uspořádal dorost pořármíků evičení, ~~o~~ po něm průvod

Zábavy

- od č. 118 na Stráň a požární výlet.
 29. června pořádal Sokol na hřišti na Čtvrt-
 níčkách letní karneval. (Hudba z Pro-
 tivanova, vstupné 7 Kčs.)
 27. VII. Sokol Jevíčko pořádal taneční zábavu
 na hřišti u nádraží.
 14. IX. Poutová zábava na Kalvarii - poř. So-
 kol, oddíl kopané.
 12. X. Jednota Sokol měla na Kalvarii vino-
 braní.
 26. XII. Klub mladých uspořádal na Kalva-
 rii štěpánskou taneční zábavu.

Na 25. února se vzpomělo v kul-
 turním domě 19. II. při schůzi KSC, MVA
 a MF. Protože hlavní referent z okresní orga-
 nů nepřijel, učitel Hruša místo něho vy-
 ložil, jak došlo k události 25. II. 1948, a
 jakou úlohu měl Kl. Gottwald. Na veřejných
 budovách byly prapory.

Na oslavu 1. máje byli občane po-
 zváni cyklistylovanými porvankami. Z rá-
 na 1. V. vyhrával místní rozhlas a pořadí
 přejímal vysílání š. rozhlasu - průběh praž-
 ské oslavy, řeč taj. Dubčeka. Po půl deváté
 účastníci odjeli většinou autobusem na hři-
 ště pod nádražím, kde se schromáždili ob-
 čane i z Jevíčka a jiných obcí. Místo ohlá-
 šeného členu ústř. výboru KSC Ol. Kaderky
 promluvil člen KV KSC Nepraš. Po

25. II.

1. V.

oslavním programě byla volná zábava a hudba do odpoledních hodin. Bylo dost chladno, občas kamračeno.

Na paměť druhé světové války bylo shromáždění 9. května v kult. domě. Oslovu zahájil předseda MUV Přidal. Uč. Hruška v krátkém projevu mluvil o dávném přátelství s Ruskem a o jeho podílu na vítězství ve válce a o současné demokratizaci. Vyzval přítomné, aby toto hnutí podporovali.

9.V.

Dne 25. X. před večerem školáci v místn. rozhlase zpívali a přednášeli básně, zaměřené k 28. říjnu.

27. X. večer šel lampionový průvod s praporem a hudbou z Ujexda; zastavil se u pomníku padlých, k němuž M. Parolková a Jar. Fidler položili věnec s trikolorou. Průvod pokračoval k nář. výboru. Na nádvoří před budovou kámenku byla nasazena lípa na paměť 50 let Československé republiky. Program pokračoval v kult. domě. Zahájil jej předs. MUV Přidal. Byly zpěvy a recitace kámků (počínaje nejmladšími) a na to pásmo ze zápisů obecní kroniky, které se vztahují ke vzniku Čs. republiky a oslavám 28. října. Těstavil je uč. Hradíra; citáty

28.X.

četli Bl. Hradírová a Jan Vašíček, kome-
ntoval (uváděl) W. Hradíra. Následoval
projev uč. Arn. Hrudý: o vývoji českého
vědomí v XIX. století, v politice T. Masary-
ka a českých politických stran během války,
a o vzniku myšlenky samostatného státu
československého, o 50 letech republiky a
vývoji různých náborů (skrátka), o čin-
nosti legionářů, hlavně ruských. Stát za
50 let prožil dobré i nedobré. Někdy, než
s hlavou vztýčenou jít dál.

Na to předseda nár. výboru odvezdal
16 občanům pamětní plakety. Byly to:
Podlehl Fr., Tojtek Fr., Vrba Fr., Finsterle Fr.,
Fidler Jar., Hartl K., Červinek Fr., Hruďa
Arn., Pytela Kar., Hlubíková Jos., Šimková
Jur., Dosedla Fr. st., Červinek Korb., Parcelko-
vá Kar., Gloe Ferd., Pařil Vlad. (S tím by-
lo pak trochu mrzutosti, kdo měl plaketu
dostat nebo ne.)

Pionýrky ještě raspiovaly nár. písně,
a za nepřítomného předsedu nár. fronty
ukončil slavnost J. Seidl. Byl plný ráb. Na
výběru recitovaných básní i jinak bylo cí-
tit vliv posledního politického vývoje.

Na veřejných budovách byly českoslo-
venské prapory, jinde jen ojedinele. U po-
mníku padlých byla stráž požárníků, so-
kola, v průvodu také stejnojmenní legionářů.

Pomýšlelo se oslavit 900 let trvání
 obce Jaroměřic. Kulturní a školská komise
 20. XII. 1967 minula, že při té příležitosti bu-
 de možno vydat dějiny obce podle sepsá-
 ní Ing J. Pinkavy, a to prostřednictvím plas-
 tivědného kroužku při Moravských samo-
 tových a lupkových závodech ve V. Opatovi-
 cích. Dne 21. I. koncert opatovského Hla-
 hoku uveden jako vstup k oslavám. O fib-
 movém festivalu na rámeckém nádvoří oz-
 náměno, že je částí oslav. Vlastní program
 měla vypracovat KSČ, která byla posílána
 ještě několika dobrovolníky. Rada MÚV
 (7. III.) byla ochotná poskytnout zálohu na fi-
 nancování příprav. Předpokládalo se, že
 příjmy ze vstupného a pod. půjdou do poklad-
 ny MÚV. Slavnost měla být na nádvoří před
 rámečkem. Byla zajištěna dechovka z Vlčnova.
 Počítalo se se sjezdem rodáků. Byly shledá-
 vány jejich adresy. Rada souhlasila s vy-
 dáním 2.000 výtisků dějin obce (R. 16. května)

Dne 18. června sešla se zvláštní ko-
 mise — zástupci obce a komise pro oslavy
 — která se dohodla oslavy nekonat. Byly
 těžkosti. Dějiny nebyly výtiskeny, nebyly od-
 ručeny. Nebyla záruka, že náklady na osla-
 vu se obci vrátí. To vzala rada na vědomí
 20. VI. a 11. VII. O záležitosti se zmínil ještě

900

let

obce

předseda MVT na več. schůzi 7. XI. Příprav-
ný výbor žádal pro oslavy 10.000 - 12.000 Kčs,
a nad tím se obec rozmyslela; nedoufala,
že se peníze vrátí. — O stroškotání akce by-
lo pak trochu řeči. (Podle zápisů a vlast-
ních poznámek.)

Duchovní obnovu při příležitosti
900 let obce Jaroměřice ohlásil farní úřad.
Dne 21-23. XI. bylo v dolním hostele kázání,
v sobotu bohoslužby, v neděli 24. XI. kázání
a slavná mše. Duchovní obnovu vykonal
kněz řádu promoustráckého. Pořád měl
duchovní ráz, ale kde v kázání byla příle-
žitost, kněz se zmínil o obci. Přišli i
lidé z okolí.

Místní organizace komunistické
strany Československa měla 89 členů. Předse-
dou byl Jan Seidl, místopředsdou Jiří Vágnér,
jednatel Frant. Parolek, pokladníkem J. Dirr.
Činnost organizace byla velmi pestrá. Byla
především uplatňována vedoucí úloha stra-
ny v obci. Vážné otázky politické, ekonomické
a kulturní byly posouzeny výborem organi-
zace a provedeny v součinnosti všech složek
v obci. Ústředí strany směřovalo k sjednocová-
ní pozitivních lidí, jejich orientování k plnění
hospodářských úkolů. Aktivita některých
členů vlivem politických událostí (leden a

KSPČ

srpen) kolísala. Členové tím uplatňovali nesouhlas s politickou linií. Veškerá činnost byla v duchu usnesení vyšších stranických orgánů. Tato usnesení byla uplatňována v místních podmínkách. Od února r. 1948 poprvé došlo k otevřeným a ostrým výměnám názorů. Týkaly se zejména hodnocení uplynulého období, srpnových událostí a další cesty při výstavbě socialismu. (Dle uč. Hrudy. Zapsáno v prvním sáz. září 1969.)

Dne 19. II. byla v kult. domě společná schůze MNO, KSC a NF. Řídil ji uč. Hruďa. Referent z okresní organizace strany nepřijel. Předseda nár. výboru vyložil dosavadní přípravy k volbám. Pak byli vyznamenáni členi komunistické strany; od krajského výboru strany 1 člen - Fr. Charvát, - od okresního výboru 5 členů a několik od výboru místní organizace. Vyznamenaným odevzdal diplomy předseda m. org. Jan Seidl. Dostali knížku, pionýři jim požili a podali bytku. Za vyznamenané poděkoval krátce Fr. Šáravský. (Podle vlastních poznámek.)

Dne 22. září dopoledne konala se ustavující schůze československé strany

Strana

lidová

strany lidové v místnostech nár. výboru. Přišlo 12 občanů. Předsedou organizace zvolen Alois Šnobl (č. 2), jednatelem Met. Drápal (č. 351). Koncem roku měla organizace 18 členů. (Dle M. Drápala.)

Svaz

žen

Místní výbor Čs. svazu žen měl 22 členky. Předsedkyní byla L. Berková, místopředsedkyní O. Zacharová, hospodářkou H. Koutná. Svaz se scházel každý měsíc. Během roku oslavil MDD; propagoval jarní úklid a účastnil se při úklidu v ulici Brána (po výšvě Čev. kr. k jarnímu úklidu v míst. rozhlase 26. III); spolupracoval při oslavě MDD; se zahradkari zájel do Olomouce na výstavu květin; pomáhal jedn. zem. družstvu při soku slámy, bramborů, cukrovky; pomáhal opatřit a položit linoleum do kadeřnictví. Kromě toho se Svaz žen zapojoval do všech společenských akcí. (Podle Berkové.)

Lidová knihovna měla k 31. XII.

Knihovna

	pro dospělé		pro mládež	
	naučn.	krámkých	naučn.	krámkých
svazku	1 446	1.262	285	349
vypůjček	560	1.478	189	1.386

Během roku přibylo 85 svazků. Vypůjčovali si 163 občanů, z toho 82 mladí do 15 let. (Dle ročního výkazu.)

Počátkem června odebírali občané následující noviny: Rudé právo 158 výtisků, Práce 39, Mladá fronta 15, Lidová Demokracie 22, Zemědělské noviny 50, Svobodné slovo 3, krajský list Pochodeň 36, Sport 4, Rovnost 5, kromě různých týdeníků, obrázkových časopisů a pod. (Podle sdělení poštovního úřadu.)

Noviny

Kino hrálo ve středu, v sobotu a v neděli. Během roku byly návštěvy slabé. O celkový dobrý výsledek za celý rok se přičinil „filmový festival“ - putoovní kino na zámeckém nádvoří od 6. do 11. července, celkem 6 představení. První 2 dny byly nice poruchy v promítání, ale později byli návštěvníci spokojeni. Počet obehraných filmů, představení a návštěvníků je v následující tabulce:

Kino

Produkce (řec)	Počet		
	filmů	představení	návštěvníků
Československá	40	63	3 399
Ruská	2	3	193
Jiná socialistická	20	28	1 472
Francouzská	21	31	3 463
Anglická, americká	16	26	1 932
Jiná	23	29	2 043
celkem	122	180	12 502

V tabulce je zahrnuto i putovní kino: návštěva 2.326, tržba 18.078 Kčs. Za celý rok tržba 45.141 Kčs. Plán na celý rok 36.000 Kčs tržby a 13.000 návštěvníků.

O kině jednal MNV 30.V., 7.XI., rada 6.VI. Kino patří do působnosti KSČ. V zápisech o jejích schůzích za r. 1968 našel kronikář jen jeden zápis o kině - 12.VI. o filmovém festivalu.

Dosavadní promítači Lad. Mlčoch a Lad. Najer se vzdali činnosti (dosud neměli zkoušky). Od srpna promítá Miloš Petrželka. Předsálí kina bylo vymalováno.

Jednotné zeměd. družstvo hospodařilo (30. čerona) na 67083 ha zeměd. půdy, z toho bylo 53724 ha orné. Ke konci roku mělo 66215 ha zeměd. půdy, z toho 52898 ha orné. Mimo to byly 104 zahrady s plochou 7663 ha, z toho 5783 orné. Počet družstevníků: 221. Trvale činných pracovníků bylo 150 (z toho 90 žen), pomáhajících 42 (29 žen), brigádníků a příležitostně pracujících 28. Odpracovali dny: první 37.719, druzí 3.757, třetí 2.624. Mezi pracovníky bylo 60 důchodců (36 žen).

Některé údaje o výrobě a výnosech v rostlinné výrobě jsou v následující tabulce.

Plodina	Výroba q	Dodáno státu	Osev ha	Výnos q/ha
Pšenice zimní	4 816	2 023	138-	34.5
" jarní			2.6	21.5
Žito	709	575	32.1	22.1
Ječmen	2 436	858	72-	33-
Oves	1 171	-	24.4	47.8
Brambory	7 571	1 983	36.5	187-
Máta	23	18		
Zelenina	992	992		
Ovoce	1 002	1 002		
Jahody			3.6	50-
Lukrovka			52-	393-

Výroba

rostlinná

Mechanizace pěstování a sklizně hlavních plodin:

lukrovka - přeměť setí 56 ha

dělená sklizeň 40 "

obilí - sklizeň kombajnem 205 "

" doofárová 80 "

Spotřeba umělých hnojiv v čistých kiviinách:
 dusíku (N) 270g, kys. fosforečné (P_2O_5) 255g,
 drasla (K_2O) 473g. Chlévské mrvy určito
 5.300g.

Počet dobytka koncem roku:

skot celkem 493 (z toho 219 krav)

prasata " 546 (" 37 prasnic)

slapic 2061

koní 14.

Dobytek

Užynulo 16 telat do 3 měsíců a 10 selat.
 Produkce živočišná:

Výroba

živo-
čišná

Druh	Plán	Skutečn.	Dodáno
M. vepřové 2	507	556	
" hovězí 2	691	648	
Vejce kus	264 000	268 775	264 931
Mléko l	543 590	489 688	456 028

Mléka zkemeno 33.660 l; členům a ostatním prodáno 179 selat. (Podle přehledu o činnosti.)

Tržby (v tisících Kč)

Tržby

Druh	Plán	Skutečnost
Za rostlinnou výrobu	1 931	2 077
" živočišnou "	1 432	1 341
" zvířata	1 514	1 691
Za náhlenku	-	75
Z lesní výroby	80	52
Za práce a služby	115	187
celkem	5.072	5.423

(Podle: III. Tržby z výrobních činností.)

Pracovní jednotka činila 21.50 Kč v penězích a 1.25 kg obilí, a to až do 400 prac. jednotek. Pak se za zbyvající jednotky vyplácelo 205 Kč hotově. Jednotek odpracováno 78.000 (plán byl 76.000).

Odměny za práci jsou na našl. straně.
 (v tisících Kč)

	Plán	Skutečně
Mzdový	200	229
Odměny brigádníkům	50	76
Jednoráz. odměny zaměstnanců	5	-
Základní " družstevníkům	1 520	1 563
Jednoráz. prémie "	50	38
Náhrada za nevydané naturálie	35	40
Celkem	1 860	1 946

Odměny

(Podle: VI. Tvorba a rozdělení produkce a odměny za práci.)

Odrůdy, které družstvo pěstovalo r. 1968: pšenice Kárická ovinatá, Diana II., Mironovská, Salzmünder-Hadmersleben, ječmen Kalkický, Ekonom, Dvoran, Diamant, brambory Fixera, Meise, Climax, Luxana, Krasava. (Dle skupináře Dosedlu.)

Polní práce šly v celku dobře, počasí prálo. Horní luka byla r. 1968 korouň-šlo o obusou luk.

Družstvo dokončilo dílnu adaptací z bývalé stodoly dřívějšího č. 126. Družstvo počalo stavět byty na Nádeosi. Bylo kříženo kdivo ani do úrovně podlah v přízemí. Ačkoliv provádí okremé bytové výstavbové družstvo ve Svitavách, které hlavně obstarává stavební materiál, vlastní práci si dodává zeměd. družstvo samo. Pro cihly se jezdí-

Byty

lo také do České Třebové, Litomyšle a p.

Dne 30. ledna se konala členská schůze družstva v kult. domě. Družstevníci vyslechli zprávy o hospodářství za r. 1967. Předseda zjistil, že ošetřování krav se zlepšilo. Ve volbách zvoleni: předsedou Frant. Zoubek, místopředsedou Jos. Valenta, pokladníkem B. Skřípky. Kandidáty naorhla komise; zvoleni byli bez rozpravy. Také byli určeni seřizovači hlasů, ale hlasy nečetali; proti nikdo nehlasoval. Výroční členská schůze byla na Kalvarii 16. února. Byla poněkud méně navštívena než jindy. Pohostění obstarali družstevníci sami.

Pracovníci polní jsou rozděleni do 3 skupin. Vedou je skupináři Fr. Dosedla, (skup. I.), Jos. Valenta (skup. II.) a Aneta Inašlová (skup. Nový Dvůr). Dále je skupina ovocnářsko-keřnická, kterou vede M. Kryštof.

Na sjednání JED 1. února nebyl z Jaroměře nikdo. - Včervenci byl propuštěn do savadní rostechnik pro nedostatky v provozu (dle sdělení kanceláře). Krmíčky se s ním rozboučily v dobrém. V té době klesala doживost. Dojčky narýkaly na nečistou píci, zamazanou od hlíny. Dne 1. srpna nastoupila nová rostechnička, Ing. Jana Pospíšilová z

Funkce
ovčari

zevicha. Je to její první působení. Živočišná produkce má tedy nyní odborné vedení. — Druh skotu, který se pěstuje: červenostřakatý: —

Přidružená výroba v družstvě není. —

V obci byly kromě družstva ještě 144 zemědělské zářady s výměrou zeměd. půdy do půl ha a 40 zářadů nad půl ha.

Počet domácích zvířat v soukromém vlastnictví (kromě zemědělského družstva) ke konci roku:

slípice a kohouti	1.666
husy a houserň	23
haceny	3
kozy	213
prasata	171
skot celkem	51
z toho kravy	41
koně	5.

Goukro-
mi

země-

dělci

(Podle sčítání domácích zvířat. Počet drůbeže je dobře brát opatrně.)

V souvislosti s volnými sobotami se jednalo o prodejní dobu v prodejních „jednotách“. (Rada 26. IX.) V Š sobotu 18. října už byly prodejny zavřeny, a tato úprava kůstala. Za to se prodávalo i ve středu odpoledne a v pátek až do 19. hodiny. Prodejna masa byla zavřena v pondělí; mléko se prodávalo v sobotu v masné prodejně.

Pilno měli v prodejnách (nejvíce v potravinářské) 21. srpna a dny následující. V obchodě byl nával, lidé se nárobovali, pokud to šlo. Před polednem dávali jednomu kupujícímu (podle dispozic MKV) jen omezené množství potravin: 2 kg mouky, 1 kg cukru, $\frac{1}{2}$ kg rýže, 1 kg masa, 1 balíček cigaret a pod.

J když řada kupujících stála až na ulici, k panice nedošlo; zboží v podstatě stačilo.

Tržné uklidnění a uvolnění nastalo 27. VIII.

Láso-

bování

dopoledne po návratě ěs. státní delegace z Moskvy. Ale hlad po zboží, který měl bezpochyby příčiny nejen politické, trval dále. Tak průmyslová prodejna měla na podzim vyprodané všechny své kásovy pračky, rozhlasových přijímačů, chladnicěk a pod. zboží. V listopadě jeden čas nebylo sítěk. Také po nabytku byla šaňka.

Tržby v jaroměřických prodejnách r. 1968:

Prodejna potravin	3 512	225
masa	1 256	236
bot	309	214
textilu	1 320	332
průmyslového zboží	1 238	264
stavěbnin	2 184	293
kostinec c. 220 (31)	644	583
" v Nov. Dvoře	314	996
" u nádraží	85	037
Dohromady Kčs	10,865	180

Koncem roku měla „Jednota“ v obci kolem 350 členů.

Po smrti vedoucího průmyslové prodejny E. Popeláka (v květnu) byla vedoucí D. Popeláková, dosavadní kameštrantkyne. V listopadu byla následkem jejího onemocnění prodejna asi 14 dní zavřena, a na to v důsledku nové změny vedoucího byla na dvořích asi 14 dní cedule „inventura“. Otevřeno bylo 12. XII. Otevření urgovala rada 21. XI.

Grošově byly poměry s topem. Z jara uhebné sklady ještě uhlí nabířely. Na podnik najednou bylo uhlí málo, což si lidé těžko vysvětlovali.

Na pořadu byla i stavba hostince; pro stavení vybráno místo mezi prodejnou maso a č. 191. (Rada 21. II. a 25. IV.)

V obci je dozorčí výbor „Jednoty“. Má asi 7 členů, předsedkyní je už řadu let M. Jarošová. Scházejí se měsíčně. Vímají si provozu, pořádku v prodejnách a ve skladech, poměru v kádrování prodejen a pod. Každý člen má přidělenou některou prodejnu. Poslední léta, kdy už bývá dost zboží, není činnost výboru tak aktuální a důvodů k ráhorokům ubývá. (Podle Jarošové.)

Dozorčí

výbor

„Jednoty“

Spořitelna

Jednatelství státní spořitelny mělo koncem roku po připsání úroků tyto vklady:

vůle, 2% -	Kes	1,995.777.50
vázané, 3% -		1,365.696.80
výherní, 30.XI.68		1,649.161.11.

Pracovník ve spořitelně neměl náhradníka, takže v době dovolené bylo jednatelství 14 dní uzavřeno.

Na schůzi MNV 7.XI. předseda na dotaz odpověděl, že rada MNV jednatelství zrušit nechce, ale chtěla by tak učinit ústředna ve Svitavách. (Dotaz se týkal usnesení rady z 6. dubna 1967 - strana 65. této kroniky.)

Obyvatelstvo

V r. 1968 se v obci narodilo 13 dětí, zemřelo 24 osob. Uzávěřeno bylo 9 sňatků. Koncem roku měla obec 1415 obyvatelů. (Podle "zhodnocení činnosti".)

Zahradkari

Základní organizace Československého ovocnářského a zahrádkářského svazu měla koncem roku 89 členů (z nich 7 z Nov. Dvora). Hlavní funkcionáři: předseda Al. Krýštof, jednatel K. Hartl, pokladník Bořivoj Kohoutek. Organizace pořádala se večerů ples, zajela autobusem do Litomyšle (23.VI.) na prohlídku školek, pamětihodností a účastnila se I. okresního svazu zahrádkářů; na-

úřadila výstavu květin v Olomouci. V obou případech organizace hrála jistě. Opatrovala členům různý materiál. Výbor se scházel pravidelně, pořádal besedy se zahradkářskou tematikou. Organizace své snahy propagovala ve vývěsní skřínce u autobus. zastávky; patřila k organizacím dobře pracujícím, což NV uznával. (Hlavně dle K. Hartla.)

Organizace uspořádala v sále pohostinství výstavu ovoce. Dne 20. XI. se přijímaly exponáty, 21. odborníci určili druhy. Výstava byla otevřená 23. a 24. listopadu.

Bylo tu ke 200 vzorků, nejvíc jablek, něco zeleniny, a koření, hlavně z Jaroměřic, trochu ze Lúhřova. Návštěva nebyla velká kolem 100 dospělých (podle podpisů návštěvníků), kromě školáků.

Základní organizace svazu včelářů měla 54 členy (v Jaroměřicích 39, v Briskupicích 12 a v Nectavě (Březinkách) 3). Ti měli dohromady 327 včelstev (236, 71 a 20). Téměř všichni včeláři jsou členy organizace. Volby v r. 1968 nebyly; výbor konal 5 schůzí. Výroční členská schůze byla 25. II. v sále pohostinství (s pohostěním). Členi dodali 1079 kg medu. Z jara byly

Včeláři

vysvětřovány vorky včel, (asi polovice ze všech,) hlavně k vůli akarinóze. Bylo zjištěno několik případů. K léčeni včelstev nedošlo.

Dne 14. I. na členské schůzi bylo odevdáno b včelářům uvání okremního výboru včelářského, za každouhrou práci pro čs. včelářství."

Myslivcké sdružení Sláji mělo 13 členů. Funkcionáři byli bezekručněny, volby se nekonaly. Během roku ulovili 14 vosků, 179 rajců, 189 baxantů. Baxanti se drží nejvíc na křebech a v Sléku, v Kadromaně a v Sláji. Koroptve se nestřídely. V zimě se xvěř přikrmuje sušenou vojteskou, kaštany, ovsem a jinou kadinou. Spotřebuje se až 20g krmiva. (Podle J. Vaščka.)

Tel. jedn. Lokol měla na počátku roku 68 členů. Byl oddíl nákladní tělemé výchovy a kopané. Výbor konal 9 schůzí; výroční členská schůze byla 2. března. Volby se nekonaly.

Na začátku roku přičili muži, ženy a žáci, dorostenci nikoliv. Na podzim se činnost nerahájila. Příčiny: nerájem svičitelů a špatný stav tělovýchovy. Na činnost jednoty a udržbu tělovýchovných zařízení dostala jednota od OV ČSTV 6.352 Kčs.

Myslivci

Lokol

1968

Ostatní prostředky si jednota opatřuje pořádním různými podniky, což dá funkcionářům hodně práce.

Úspěšný byl oddíl kopané. Na jaře postoupil v okresním přebore ze III. třídy do II. Podzimní sezonu zahájil úspěšně 11. VIII. vítězstvím v Trěbarově 4:0, a skončil na druhém místě mezi 12 mužstvy.

Ve fotbalové soutěži Malé Hané dne 21. VII. (Opatovice, Krčnov, Trnávka, Jaroměřice) získaly Jaroměřice 1. místo.

Československý červený kříž, místní skupina v Jaroměřicích měla koncem roku téměř 200 členů. Konala 11 výborových schůzí (na 11. VII.). Na členské schůzi 23. II. byla zvolena předsedkyní Jos. Hlubíková, místopředsedkyní Alžb. Valentová, jednatelkou Marie Šplichalová, pokladnicí Hel. Krutná.

Organizace si všimla hygienických poměrů v obci. Navštívila školní kuchyni (12. II.), kde sledovala vše v pořádku, a jednala o mléčných přenosných nádobách. Se kártnicí JZD prohlédla brávy a byla celkem spokojena. Účastnila se jarního úklidu obce a udržuje prostor kolem pomníku padlých. Dne 17. IV. se účastnila cvičení ČO.

Měla pohotovost při promítání kina na rámečném nádvoří (6.-11. VII.), při různých

červený

kříž

a podnikmích pracích (15 dvojic). Žiškávala dobrovolné dárce krev. Z nich Jan Šrbata daroval krev sedmkrát. (Hlavně dle kápisů.)

V lednu byla rozpuštěna organizace Svaz čkoslovenské mládeže a utvořila se nová - Svaz mládeže čkoslovenského venkova čili Juvena. Klub měl koncem roku 10 členů. Předsedala Alena Batelková, pokladníkem byl Jan Ošixlý.

Juvena

Ještě od krajské správy ČSM dostali 7.000 Kčs na vybudování klubovny. Místní nár. výbor dal vymalovat místnost v 1. patře v č. 199 (stará škola pod Kalvarií), členi zavedli elektriku a za obdržení peníze místnost nařídili. V únoru měl klub společně se školou besedu o problémech mládeže. v březnu turnaj ve stolním tenise za účasti některých hráčů z Jevička; 26. XII. uspořádal tančnický zábavu. (Podle A. Batelkové.) Rada jednala o klubu 25. ledna.

Požár-
níci

Místní org. svazu požárníků měla 37 členů a jedno družstvo háků. Volby nebyly, jen místo náčelníka Mlčocha Miroslava (který se vzdal) nastoupil Jan Knehl. Dne 19. IV. hořel za Víškou (Derflíkem) les. Jelo tam družstvo háků. V létě byli požárníci u ohně stohu slámy zemědělského družstva v Chornicích. (Dle Mlčocha Miroslava.)

1968.

Z jara, v březnu, prošla obcí mírná chřipková epidemie; ani se nekonala dětská poradna a zastaveny byly taneční zábavy. V létě řada dětí měla spalničky. Na jaře byla kontumace psů; někde v okolí se vyskytla vsteklina lišek.

Nákazy

Evěření civilní obrany připraveno 14. IV. v radě se štáblem ČO na námět, že obec je kamorována kárením. Prakticky provedeno 17. IV., a to celkem dobře. (Rada 25. IV.)

ČO

Obec je dost navštěvovaná. Dne 22. V. klub důchodců z Brna přijel autobusem a prohlédl si kámek.

Dne 25. V. tu bylo 6 autobusů poutníků. O pouti 2. VI. přijelo několik autobusů a množství osobních automobilů; na podnikové pouti 15. IX. bylo aspoň 13 autobusů kromě soukromých vozů. Ten den byla i o něco zesílena autobusová doprava.

Navštěvy,

Hlavní atrakcí je hora Kalvarie. Nemí ale znát, že by nějaké služby návštěvníky do obce zvaly, nebo pobyt v obci jim nepřijemňovaly.

Také Jaroměřičtí jezdí do světa. V polovici března družstevníci jeli na zastavenou do Prahy - z Brna letadlem - a 15. V. navštívili v Brně teh potřeblího rboží.

kájedy

Dne 23. VI. jeli káhradkáři do Litomyšle (školy a historické památky), a důchodci uspo-

řádali rájezd na Slovácko (Velehrad, Luhačovice, Kroměříž).

12. VII. se Sokol vydal autobusem na Slovensko.
21. VII. se vypravil rájezd na Slovensko k Tur-
kovec. Autobus vyjel v půlnoci; účastníci shtě-
li tam vidět východ slunce.

Dne 28. XI. zemřel v č. 291 Dr. Jan
Skřípský ve věku 90 let. Pohřeb byl 1. XII. za
velké účasti. Dr. Skřípský narodil se v Jar-
oměřicích v č. 293. Byl první – a zatím po-
slední – lékař, který se v Jaroměřicích usa-
dil. Zvláštností jeho bylo napravování zlama-
ných kostí, polámanin, které léčil bez obkláda-
ní do rádrových obvací. Polohu kostí rajišto-
val „deštičkami“ a kontroloval hmatem. Pů-
vod tohoto umění je v Jaroměřicích u muže,
kterého starší pamětníci označovali jako „sta-
rý sedlák“. Jmenoval se Rovner a bydlel v
č. 316. Ten spravoval polámaniny. Vzal si
za vlastní děve z Urobrna, Marii Komárko-
vou. Ta si počala všimati, vyučila se u sta-
rého sedláře a pak polámaniny spravovala
sama i po provdání ke Skřípskému do č. 293
(dříve 85). Později jeden její syn vystudoval
ve Vídni lékařství a v léčbě zlamaných kos-
tí převzal v podstatě její techniku. Kronikář
ještě pamatuje, že na počátku jeho praxe,
* polámanin

Dr.

Skřípský

1968

když objížděl pacienty s polámanými,
jeho matka jehdila s mím.

Lidé s polámanými údy jehdili do Ya-
roměřic v dalekého okolí. Říkávalo se,
že dr. Škřípský umí spravovat polámaniny
moc dobře; ale jeho matka to uměla ještě
lépe, a starý sedlák nas ještě lépe. To pro
srovnání, jak to murel umět ten starý sedlák.

K tomu patřilo i varení mastí. By-
ly tři. Želena, černá a žlutá. Želena při
zlomeninách se i jindy, když člověka bolely
údy. Vare se dosud, její složení mají i v
některých jiných rodinách, ale neradi je
říkají. Černá se dávala na hnisavé rány —
táhla hnis. Žlutá byla na rány už vyhni-
sané, aby se zahojily. —

Počátkem října se opravovala vy-
chodní část budovy zvané Loreta na Kalva-
rii. Prorazila se 3 okrouhlá okna v hor-
ním pořadí (dosud slepá), a dokončila
venkovní fasáda, která v těch místech ne-
byla. — Ždá se, že budova, vystavěná v le-
tech 1730-1731, nebyla dokončena. Podle pů-
vodního záměru asi nynější kaple „Loreta“
byla míněna jako ústřední prostor ~~et~~ celé
stavby. Západní dožlanné křídlo bylo vy-
stavěno, východní už nikoliv. Místa, v nichž
~~na~~ mělo na střední část přiléhat, zůstala

Loreta

Stavební
památky

šev fasády (jen s kládkou omítkou). Ta byla nyní dokončena. (Takže ani nejde o udržování památek, jak uvádí rozhodnutí činnosti M. V. Jisté by zastavovaly opravu i jiné církevní památky, jako vnitřek kaple Betlem. Také se zdá, že na některých jehlancích, které označují zastavení křížové cesty (obecně zvaných stánci), nepracuje jenom rub času, ale i nepřehledná lidská.

V obci jsou i světské památky. Rada 25. ledna jednala o sgrafitech na zděném průčelí, které chátrají a které třeba opravit. Do konce roku se nic nedělo, i když by opravy bylo třeba.

Archeol.
nálezy

Dne 20. dubna našel Ing. Alb. Rovner v trati Strachonov kovový (bronzový) klič a střepe z větrní nádoby. Na podzim pak zas střepe. Oba nálezy byly odevzdány do místní školy. Nejsou to první archeologické nálezy v této trati.

Zástupce M. V. sdělil v radě dne 25. I., že s opravou budovy na Kalvarii nelze počítat před rokem 1970.

Kalva-
rie

O objekt se zajímal původní majitel Fr. Čiha. Obec na dotaz M. V. odpověděla, že s vrácením souhlasí, bude-li budova sloužit stejným účelům, jako dosud. (Rada 21. III., M. V. 30. V.) K dohodě ani nedošlo. Rada 15. VIII. se rozhodla nabídnout objekt realitní kanceláři v Praze.

Na schůzi MNV 7. XI. uvedl předseda, že přelicitostně se byli podívat na Kalvarii zastupci finanční komise ONV a zastupce KNV. Všem se poloha a objekt líbil - ale není, kdo by dostavěl.

Na pořad přišla i cihelna. Mluvílo se o ní v radě 10. X., kdy zastupce okresu sdělil, že východočeským cihelnám byly uvolněny 2,000.000 Kč z okresního FR.R. na rekonstrukce, ale zatím se nic neprovedlo, a také v MNV 7. XI.

lihelna

Rada ONV nabídla obci jednu šesti bytovku, která se uvolnila pro r. 1971. Rada MNV 10. X. s nabídkou souhlasila - stavba by se měla začít do plánu na r. 1970. Dne 6. XI. vyrazil místní rozhlas kájemce o dřevěrnou stavbu, aby se přihlásili na MNV. Přihlásilo se 6 občanů (schůze 7. XI.): Kryštof Václav, Petrželka Milas, Budík Jos., Prochal Tomáš, Durr Ed., Balcarová D. Samostatné dřevěrné nebylo povoleno (je třeba 12 členů). Proto byli kájemci připojeni k dřevěrně v Jevičku; v Jaroměřích by stavěli. Dne 6. XII. konali přípravnou schůzi. (Dle Fr. Charvátka.)

Bytové

✓
dřevěrně

Dne 12. ledna po poledni byla ve vysílání čs. rozhlasu z Brna vzpomínka na spisovatele Fr. Odvalila, jaroměřického rodáka. V obci se otou nemimil nikdo.

časopis Svítavsko dne 7. VI. 1968 měl

článek Ing. J. Pinkavy o vzniku obce Jaroměřic. Článek souvisel se kamýšlenými oslavami 900 let trvání obce. —

Kamenné

Ráda domů měla nebo ještě má u domovních vchodů kamenné kárubně.

Kárubně

Jsou to domovní čísla (pohod kronikář zjis-til) 168, 186, 179, 191, 207, 272, 284, 302, 199 a 2 kárubně u dolního kostela. U č. 186 je kárubně (fútro) bohatěji vyvinuta. Kárubně u dolního kostela jsou vyrobeny v Opátovících r. 1872 (podle kroniky Jana Hlublíka). V poslední době při opravách domů byly kamenné kárubně smíceny u čís. 81, 87 a 236.

Sbírka

Na jaře někteří občané vykonali sbírku na opravu kostela. Částku zatím neodvedli farnímu úřadu chtějící mít vliv na její použití. K její správě byla určena komise, ale farář s některými členy nesouhlasil. V záležitosti jednala rada 16. v. a MV 30. v. Peníze byly s vědomím MV uloženy ve spořitelně. Farní úřad žádal o převedení sbírky na jeho účet. Rada dne 15. srpna konstatovala že sbírka byla z iniciativy některých občanů, a že v této záležitosti nemějí rozhodovat. Peníze, asi 12.000 Kč (mimo- liv 15.000 Kč, jak uvádí k.č.) se do konce roku ještě k ničemu nevrhly. (Podle zápisů a Met. Drápala.)

Blanka Hradirová, posluchačka filozofické fakulty brněnské univerzity, ve své seminární práci zkoumala, zdali „má vliv na pracovní výsledky družstva násilná socializace, prováděná v padesátých letech“. V průzkumu, provedeném v květnu, uplatnila standardizovaný rozhovor. Zkoumáno bylo 20 členů – každý šestý ze seznamu členů JZD. V závěru práce, jejíž podrobnosti tu nejsou uvedeny, se ukázalo, že skutečně jistý vliv, a to negativní, násilná socializace rolníků měla a má na pracovní výsledky družstva. Do jisté míry ovlivňuje identifikaci rolníků s družstvem. — Poněvadž autorka je z Jaroměřic, a práce se týká místního zeměd. družstva, je tu o ní zmínka. —

0
vznikla

JZD

V poleš „Zálesí“ které má správu v Jaroměřicích, se vytěžilo okrouhle 7.000 m³ dřeva. Zalesnilo se 19 ha. Pruh lesa, který bylo potřeba vykácet pod vedením vysokého napětí, jež vede přes Lavičnou, je 80 m široký. (Podle A. Kubína.)

Polesí

Loku 1968 byly přečíslovány domy. Dne 4. I. oznámil místní rozhlas, aby se odevzdala stará čísla. Pokud byly tabulky dobré, vyměňovaly se; za špatné bylo nutno koupit nové. Ty došly až v květnu. Přečíslování

číslo -
vámí

domu

žádal ONV - zdravotní odbor, veterinární služba a pod. (dle tajemníka Laugera). Nyní jdou čísla domů po pořádku, pravidlem jsou vedle sebe čísla jen lichá nebo sudá. Lexikon starých čísel a k nim přiřazených nových je na kolářském archu a připojen k jiným dokladům u obecní kroniky.

Tímto zápisem za r. 1968 koncem
pamí obecní kroniky jaroměřské
a odevzdávám ji novému kronikáři
s přáním, aby se mu práce dařila.

V Jaroměři c.č. v únoru 1970.

Muz. Chácel